EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 27.2.2017
COM(2017) 120 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU ÚČETNÍMU DVORU, RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

Odpovědi členských států na výroční zprávu Evropského účetního dvora za rok 2015

{SWD(2017) 101 final}

OBSAH

1. ÚVOD 2

2. SHRNUTÍ ODPOVĚDÍ ČLENSKÝCH STÁTŮ 2

2.1. HLAVNÍ PŘÍČINY CHYB A OPATŘENÍ K ŘEŠENÍ CHYB 2

2.2. PLNĚNÍ ROZPOČTU EU 6

2.3. OPATŘENÍ PŘIJATÁ V NÁVAZNOSTI NA DOPORUČENÍ ÚČETNÍHO DVORA ČLENSKÝM STÁTŮM 9

3. ZÁVĚR 9

PŘÍLOHA I: SDRUŽENÉ VÝSLEDKY PRO VŠECHNY ČLENSKÉ STÁTY PRO SPOLEČNOU ZEMĚDĚLSKOU POLITIKU A HOSPODÁŘSKOU, SOCIÁLNÍ A ÚZEMNÍ SOUDRŽNOST 11

1. Úvod

Když Evropský účetní dvůr (dále jen „Účetní dvůr“) zveřejnil dne 13. října 2016 svoji výroční zprávu za rok 2015, Komise v souladu s finančním nařízením[1] neprodleně poskytla členským státům informace obsažené ve zprávě, které se týkají správy finančních prostředků, za niž odpovídají. Členské státy byly také vyzvány, aby odpověděly na dotazník zaměřený na tři hlavní témata:

1) správnost operací v hlavních výdajových oblastech EU v rámci sdíleného řízení se zvláštním zaměřením na hlavní příčiny chyb;

2) plnění rozpočtu EU se zdůrazněním provázanosti mezi prioritami EU v kontextu strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění a vnitrostátními prioritami na jedné straně a plnění na úrovni projektů v rámci sdíleného řízení na straně druhé;

3) opatření přijatá v návaznosti na doporučení Účetního dvora členským státům.

Tato zpráva poskytuje shrnutí odpovědí členských států. Zprávu doprovází pracovní dokument útvarů Komise (SWD), který podrobněji popisuje odpovědi členských států.

2. SHRNUTÍ ODPOVĚDÍ ČLENSKÝCH STÁTŮ

2.1. HLAVNÍ PŘÍČINY CHYB A OPATŘENÍ K ŘEŠENÍ CHYB

Členským státům byl poskytnut seznam 19[2] příkladů hlavních příčin chyb týkajících se legality a správnosti výdajů EU a byly požádány, aby vyznačily jejich důležitost pomocí kategorií „důležité ve všech ohledech“, „důležité ve většině ohledů“, „důležité v některých ohledech“ a „nedůležité“. Příklady vycházely ze zjištění Účetního dvora a Komise, jakož i z výhrad vznesených ve výročních zprávách o činnosti příslušných generálních ředitelství Komise v období dvou let.

Sdružené odpovědi pro společnou zemědělskou politiku (SZP) a politiku soudržnosti shrnuje ***tabulka 1***, která ukazuje čtyři prohlášení, jež členské státy nejčastěji označily jako „důležitá ve všech ohledech“, a čtyři prohlášení, která nejčastěji označily za „nedůležitá“. Přehled sdružených odpovědí členských států poskytují ***grafy 1*** a ***2*** v ***příloze 1.***

[1] Čl. 162 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012.

[2] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 114.

Tabulka 1 – Hlavní příčiny chyb v SZP a politice soudržnosti podle odpovědí členských států (ČS)

Prohlášení nejčastěji považovaná členskými státy za „důležitá ve všech ohledech“	Prohlášení nejčastěji považovaná členskými státy za „nedůležitá“
• **Prohlášení 17** „Potřeba většího počtu iniciativ přinášejících skutečné zjednodušení z hlediska příjemců i provádění programů“ (15 ČS – BE, BG, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HU, LU, PT, RO, SE, UK) • **Prohlášení 1** „Počet a složitost předpisů a tzv. gold-plating“ (9 ČS – AT, CZ, DE, EL, ES, FI, FR, LU, SE) • **Prohlášení 11** „Potřeba zvyšovat povědomí a provádět cílená školení, jakož i vypracovat a poskytovat podrobnou metodickou podporu a pokyny pro celostátní a regionální orgány a konečné příjemce“ (8 ČS – BE, BG, CY, EE, EL, PL, RO, SK) a **prohlášení 18** „Sdílení poznatků a zkušeností a šíření osvědčených postupů, jak zlepšit odstraňování rozšířených nedostatků/závad/chyb na vnitrostátní a/nebo unijní úrovni“ (8 ČS – BE, CY, EL, LU, PT, RO, SK, UK) se stejnou váhou • **Prohlášení 12** „Potřeba vyššího počtu a vyšší kvality zdrojů a budování administrativních kapacit“ (6 ČS – ES, HR, IT, PT, RO, SK)	• **Prohlášení 2** „Nesprávné provedení příslušných právních předpisů EU ve vnitrostátním právu“ (24 ČS – BE, BG, CY, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SE, SI, SK, UK) • **Prohlášení 10** „Neefektivní mechanismus sankcí nebo nízké sazby sankcí za porušení předpisů“ (21 ČS – AT, BG, CY, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SE, SI, SK, UK) • **Prohlášení 7** „Nedostatečná kvalita a aktualizace systému evidence půdy (LPIS)“ (17 ČS – BE, BG, DE, DK, ES, FI, FR, HU, IE, LT, LU, NL, PL, SE, SI, SK, UK) • **Prohlášení 16** „Nedostatečné zavádění změn prostřednictvím nových právních a/nebo správních a/nebo procedurálních rámců, které může mít výrazný dopad na příčiny chyb“ (16 ČS – AT, BG, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, LT, LU, NL, PT, RO, SE, SK).

Byla provedena též další analýza podle hlavních výdajových oblastí EU, která potvrdila trendy sdružených odpovědí s těmito výjimkami:

- *v případě SZP a politiky soudržnosti* členské státy mezi hlavní příčiny chyb, které jsou „důležité ve všech ohledech“, velmi často zařazovaly také dostatečné znalosti při uplatňování pravidel pro zadávání veřejných zakázek a pravidel státní podpory a *pouze v případě SZP* i složitá pravidla způsobilosti,
- *v případě politiky soudržnosti* členské státy často považovaly za „nedůležité“ pro hlavní příčiny chyb také lepší využívání informací pro odhalení a nápravu chyb.

Členské státy poskytly příklady opatření k řešení hlavních příčin chyb:

i) Zjednodušení pravidel

Několik členských států, např. DE, EL, FR, HR, HU, PT, SE a UK, vyjádřilo názor, že mezi hlavní příčiny vysokých rizik a chyb výdajů EU patří složitá pravidla, vzrůstající počet právních předpisů a judikatur, právní a auditní rozdíly při výkladu různých právních ustanovení a pravidel, nadměrná dokumentace k auditu a administrativní zátěž, potřeby budování administrativních kapacit a obtíže při uplatňování výjimek z obecných právních ustanovení nebo pravidel.

V zájmu nápravy této situace členské státy, např. CZ, DE, DK, FI, FR, LT, LU, LV, MT, NL, PT, SI, SK a UK, uvedly, že pokračují ve svých snahách o zjednodušení, jako je zjednodušení vnitrostátních pravidel způsobilosti na nejmenší nutnou míru bez gold-platingu („pozlacování“) právních předpisů EU, používání zjednodušeného vykazování nákladů, jednorázových podpor, nepřímých nákladů nebo jednotkových nákladů nebo průměrných nákladů, zavedení standardních sazeb nepřímých nákladů nebo možností paušální sazby stanovených v právním rámci a v souvisejících aktech v přenesené pravomoci.

Jeden příklad poskytlo Německo (DE)[3], které odpovědělo, že „pro operační program ESF na programové období 2014 až 2020 na spolkové úrovni byl úspěšně zjednodušen systém vypořádání pro pět pokynů k podpoře, takže se jednotlivě vypořádávají pouze výdaje na pracovníky a honoráře pro odborníky. Všechny ostatní nákladové položky, jako jsou nepřímé správní a materiálové náklady, se nyní vypořádávají za použití paušální sazby přičtené k výdajům na pracovníky a honorářům vypořádaným jednotlivě. Pro výdaje vypořádané za použití paušální sazby nejsou požadované žádné podklady“.

Je důležité poznamenat, že členské státy celkově považovaly zjednodušující opatření za pozitivní zkušenosti a osvědčené postupy.

Členské státy získaly praktické zkušenosti s možnostmi zjednodušení. Je však potřebné další zjednodušování týkající se zejména snížení administrativní zátěže a účinnosti kontrol při přiměřených nákladech.

ii) Další zlepšování systémů a prosazování osvědčených postupů

Členské státy pokračují ve svém úsilí o zlepšování systémů řízení evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondů) tím, že se zaměřují na preventivní opatření a osvědčené postupy v celé řadě oblastí, například:

- vypracování prováděcího plánu zadávání zakázek, zřízení specializovaného poradenského týmu pro zadávání zakázek a vývoj IT systémů pro zadávání veřejných zakázek;
- provádění řídicích kontrol a auditů systémů (zejména v souvislosti se zadáváním veřejných zakázek a pravidly státní podpory) před platbou výdajů EU a/nebo před konečnou platbou, kdykoli je to možné;
- provádění akčních plánů, které řeší hlavní příčiny chyb, nedostatky v systémech řízení a kontroly a nedostatky při vynakládání finančních prostředků EU, zejména v souvislosti s přerušeními běhu platebních lhůt a pozastaveními;
- schůzky se subjekty, zúčastněnými stranami a místními orgány, které jsou hlavními příjemci grantů a fondů EU, s cílem projednat obecnou způsobilost, zadávání zakázek, státní podporu a další otázky a vypracovat případové studie osvědčených postupů.

Předběžné podmínky v oblasti zadávání veřejných zakázek a státní podpory byly užitečné při zavádění preventivních opatření a zlepšování systémů pro programové období 2014–2020.

Členské státy jsou odhodlány zajistit účinně fungující řídicí a kontrolní systémy. Je však dále nutné zvýšit znalosti a odbornost, sdílet zkušenosti a šířit osvědčené postupy na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni.

iii) Posílení možností prevence a nápravy

Několik členských států (např. AT, BE, CY, LU, IE, PL, PT, SK) zdůraznilo význam proaktivních preventivních, zjišťovacích a nápravných opatření v SZP a politice soudržnosti se zvláštním zaměřením např. na průběžnou odbornou přípravu, komplexní pokyny, podrobné kontrolní seznamy a odstranění podmínek, které se obtížně plní nebo kontrolují. Mezi další opatření patří schůzky mezi příslušnými vnitrostátními a regionálními orgány, navrhovateli projektů EU a zúčastněnými stranami (zejména za účelem projednat řízení a fungování ESI fondů, pravidel způsobilosti atd.) a systém hodnocení rizika, který umožňuje zaměřit kontroly na rizikové kategorie výdajů. Pro investiční opatření jsou také uváděny nové počítačové křížové kontroly průběžných plateb a plateb, které již byly provedeny, společně s lepšími křížovými

[3] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 250.

kontrolami zeměpisných údajů vykázaných v žádosti o podporu a informací shromážděných během kontrol na místě.

Několik členských států, např. CZ, LT, LV, NL, RO a SI, zmínilo v souvislosti se SZP provádění chybových akčních plánů, jež jsou pravidelně zasílány Komisi. Francie (FR) uvedla, že akční plány pro EZZF a EZFRV přispěly k řízení určitých rizik a hlavních příčin chyb.

Některé členské státy zdůraznily zlepšení svých možností prevence, které byly upraveny pro programové období 2014–2020. Polsko (PL)[4] například uvedlo, že v případě soudržnosti „Evropská komise zavedla mechanismus předkládání ročních výkazů výdajů, k nimž se připojuje prohlášení řídícího subjektu a roční shrnutí závěrečných zpráv auditů a kontrol, což přispělo k posílení kontrolních činností před zveřejněním výdajů v ročních prohlášeních“.

Získané poznatky vedly k posílení možností prevence a nápravy a lepšímu fungování informačních technologií, které zvyšují účinnost kontrol.

iv) Analýza rizik

Některé členské státy, např. BG, DE, FR, MT a NL, vysvětlily, že posouzení a analýza rizik je průběžný proces, který by měl zohlednit jednotlivé výsledky kontrol a auditů především proto, aby identifikoval hlavní příčiny chyb.

Polsko (PL)[5] odkazovalo na „hodnocení ex ante prováděné v souvislosti s ověřitelností a kontrolovatelností zvláštních opatření v rámci programů rozvoje venkova pro období 2014–2020. Odvolávalo se na pokyny Komise v oblasti „Ověřitelnost a kontrolovatelnost opatření: posouzení rizika chyb“. Při hodnocení byly zohledněny postupy, zkušenosti a výsledky kontrol z předchozího programového období“.

Kypr (CY)[6] v případě soudržnosti odpověděl, že „metodika výběru vzorku byla vypracována s přihlédnutím k hodnocení zjištěných rizik a provádění účinných, preventivních a přiměřených opatření pro boj proti podvodům“.

Španělsko (ES)[7] v případě ESF uvedlo, že „byl vypracován systém analýzy rizik a předcházení podvodům sestávající z nástroje sebehodnocení pro určení a řešení rizik ve výdajích EU pro období 2014–2020“. Také Maďarsko (HU)[8] uvedlo, že „řídicí orgány provádějí každoročně posouzení rizika podvodů v souladu s pokyny Komise k těmto záležitostem“.

Členské státy vyjádřily názor, že se při přiměřených nákladech nelze vyhnout drobným chybám.

Postupy analýzy rizik přispívají k lepšímu zacílení kontrol a zdrojů. Při přiměřených nákladech se však nelze vyhnout drobným chybám.

v) Vazba mezi základem pro platbu a odhadovanou mírou chyb ve výdajích EU

V odpovědích členských států existují velké rozdíly ohledně existence vazby mezi základem pro platby (úhrada nákladů a nárok) a mírou chyb v hlavních výdajových oblastech EU.

Několik členských států souhlasilo s tvrzením, že taková vazba existuje. Irsko (IE)[9] například uvedlo, že „souvislost mezi základem pro platbu a mírou chyb je zřejmá. V případech, kdy je základ pro platbu statičtější, jako v oblastech, kde jsou výpočty založeny na nárocích, které se

[4] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 355.
[5] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 357.
[6] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 189.
[7] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 448.
[8] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 279.
[9] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 290.

v čase příliš nemění, bývá míra chyb obvykle nízká. Avšak ve složitějších režimech, jako jsou ty, které zahrnují předkládání informací typu faktur a stvrzenek, které pak tvoří základ pro platbu, je riziko vzniku chyb mnohem vyšší. Zkušenost s ESF ukazuje, že čím složitější jsou základ a pravidla pro platbu, tím větší je riziko chyb s takovou platbou spojené. U EFRR se však míra chyb zvyšuje, kdykoliv dojde k podstatnému zpoždění mezi prováděním projektu a jeho certifikací".

Jiné členské státy formulovaly odlišné postoje pro zemědělství a politiku soudržnosti. Lotyšsko (LV)[10] např. uvedlo, že „míra chyb závisí na povaze projektu, spíše než na výdajích. Investiční opatření podpory jsou spojena s mnohem vyšším rizikem chyb než podpůrná opatření ve formě přímé platby či platby na plochu, protože provádění investičních opatření podpory je složité, rozsáhlé a zdlouhavé, je založeno na provádění složitých, podrobných kontrol a je náročné na lidské zdroje".

Členské státy mají dosti různé názory na možnou vazbu mezi základem pro platby (úhrada nákladů a nárok) a mírou chyb.

2.2. PLNĚNÍ ROZPOČTU EU

Členské státy poskytly příklady vazeb mezi prioritami EU v kontextu strategie Evropa 2020 (včetně programu Horizont 2020) a vnitrostátními prioritami. Uvedly také, jaká opatření přijaly pro zajištění součinnosti a doplňkovosti evropských strukturálních a investičních fondů a vnitrostátních programů. V odpovědích členských států byl také kladen zvláštní důraz na vazby mezi politickými prioritami EU a projekty financovanými EU i na související systém zaměřený na výsledky a monitorování.

i) Vazba mezi politickými prioritami EU a vnitrostátními prioritami

Několik členských států, např. CY, CZ, EL, FR, HU, IE, LU, MT, PT, PL, SI, SK a UK, vysvětlilo, že dohody o partnerství vymezují potřeby rozvoje každé země a uvádějí přehled hlavních výsledků očekávaných pro každý zvolený tematický cíl (odrážející záměry strategie Evropa 2020), jak požadují právní předpisy EU. Soustřeďují také zdroje na omezený počet oblastí politiky, které přispívají k dosažení cílů strategie Evropa 2020. Toto zaměření je zajištěno pomocí „nabídky" jedenácti tematických cílů přímo odrážejících záměry strategie Evropa 2020. Tím je zajištěno soustředění finančních prostředků na klíčová témata růstu a maximalizován dopad investic EU.

Velká řada členských států, např. CZ, CY, DE, DK, EL, FR, HU, IE, LT, RO a SI, poskytla podrobnější odpovědi o programech pro výzkum a vývoj a o jejich úspěších i o vazbách mezi prioritami EU a vnitrostátními prioritami a související soudržnosti s programem Horizont 2020.

Irsko (IE)[11] například uvedlo, že „vnitrostátní priority pro výzkum a inovace jsou stanoveny v programu Research Prioritisation (RP, Určení priorit pro výzkum), který je vypracován na pětileté období 2013–2017. Strategie RP byla vypracována v období 2011-2012 a byla silně ovlivněna vznikajícími tématy a strukturou programu Horizont 2020. Vnitrostátní programy a programy EU jsou proto důsledně v souladu".

Členské státy poskytly rovněž příklady součinností mezi programy EU a vnitrostátními programy. Kypr (CY)[12] například uvedl, že „lepší koordinace a maximálních možných součinností mezi všemi fondy se dosahuje především prostřednictvím práce řídícího výboru pro plánování a strategické monitorování. Součinnosti a doplňkovosti evropských strukturálních a investičních fondů a vnitrostátních programů se dosahuje díky tomu, že veškerá opatření, která

[10] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 304.
[11] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 290.
[12] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 191.

obdrží financování, ať už od fondů ESI nebo z vnitrostátních zdrojů, jsou součástí národních odvětvových strategií (např. digitální strategie, strategie pro nakládání s odpady, strategie pro přizpůsobení se změně klimatu atd.)“.

Členské státy jsou odhodlány posílit zaměření na provázanost mezi politickými prioritami EU, jako jsou Evropa 2020 a Horizont 2020, a vnitrostátními prioritami.

ii) Vazba mezi projekty financovanými EU a politickými prioritami EU

Několik členských států, např. DE, PT a UK, poznamenalo, že regulační rámec EU pro programové období 2014–2020 vyžaduje provázanost mezi prioritami EU a využitím fondů ESI. Cíle jsou stanoveny v dohodách o partnerství a příslušných operačních programech pro každý fond ESI. Členské státy, např. Portugalsko (PT), uvádí též příspěvek některých tematických oblastí, jako jsou výzkum a vývoj, zaměstnanost a sociální začlenění, k prioritám EU.

Německo (DE)[13] zdůraznilo, že „východiskem strategie pro každý operační program EFRR je zvýšení příspěvku spolkových zemí k inteligentnímu a udržitelnému růstu podporujícímu začlenění v Evropě a řešení společných zájmů podpory z fondu ESI. Tematické cíle a investiční priority, které si každá spolková země stanoví, jsou již propojeny se strategií Evropa 2020. Ukazatele výstupů byly zavedeny na úrovni projektů. Jelikož každá prioritní osa, a tudíž každé opatření, je součástí systému hodnocení/plnění, který zajišťuje dosažení konkrétních cílových hodnot jako ukazatelů výsledků, existuje automatické propojení s cíli strategie Evropa 2020. To je (v podstatě) důvod, proč nebyl a nebude zřízen žádný další měřicí systém“.

Rumunsko (RO)[14] odpovědělo, že „operační programy financované z fondů ESI v období 2014–2020 byly vypracovány především s přihlédnutím k cílům strategie Evropa 2020, specifickým doporučením pro Rumunsko a příslušným evropským odvětvovým strategiím.“

Politické priority EU jako strategie Evropa 2020 jsou propojeny s projekty financovanými EU především prostřednictvím výkonnostního rámce zakotveného v dohodách o partnerství a operačních programech.

iii) Systém zaměřený na výsledky projektů financovaných EU

Několik členských států, např. AT, DE, IE, FR, LU, SI, SK a UK, uvedlo, že zaměření programů a projektů na výsledky je stanoveno podle právních požadavků pro období 2014–2020. Odkazují na určení průkazné intervenční logiky pro každý návrh programu, která pevně spojí konkrétní cíle, jichž má být dosaženo, s ukazateli (finančními, výstupů, výsledků), výchozí hodnotou, milníky a záměry. Problémem však zůstává zajištění souladu v terminologii související s výkonností.

Členské státy vyjadřují různé názory na užitečnost stanovení cílů na všech úrovních provádění. Česká republika (CZ)[15] například uvedla, že „v souvislosti s plánováním byly pro každý konkrétní cíl stanoveny ukazatele s cílem zajistit měřitelnost výstupu a souvisejících výsledků přímo spojených s cíli programu“ a že „obecně se však raději zaměříme především na spojení mezi vyčíslenými ukazateli a ukazateli výsledků spíše než na monitorování ukazatelů výsledků na úrovni projektů. Vzhledem k charakteru ukazatelů výsledků je velmi často složité je sledovat a vyhodnocovat do takových podrobností“.

[13] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 253.
[14] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 402.
[15] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 204.

Rakousko (AT)[16] odpovědělo, že pro zemědělství „existuje propojení s vnitrostátními předpisy a že propojení na úrovni projektů by však zahrnovalo více byrokracie.“

Německo (DE)[17] vysvětlilo, že „soubor ukazatelů měří, zda bylo cílů dosaženo, pomocí ukazatelů výstupů na úrovni projektu a ukazatelů výsledků na úrovni programu. Na úrovni projektu nejsou (v souladu s příslušným právním základem) stanoveny žádné ukazatele výsledků. Ukazatele výsledků ukazují všechny změny situace a pravidelně měří relativní podíl. To není možné provádět pro jednotlivé projekty. Předpokládá se, že je potřebný určitý počet projektů, nežli změny budou evidentní a bude možné je změřit. Proto jsou klasické ukazatele výsledků posuzovány pouze na úrovni programu.“

Postoje členských států se mění směrem k zaměření na výsledky, neboť se snaží zavádět výkonnostní rámce. To zajišťuje, že programy a projekty EU mají dopad mnoha různými způsoby a na mnoha různých úrovních. Zajištění souladu v terminologii související s výkonností však zůstává výzvou.

iv) Monitorovací rámec

Členské státy celkově uvádějí monitorování systémů zaměřených na výsledky do širší perspektivy odkazováním na hodnocení ex ante pro účely vypracování dohod o partnerství a operačních programů a/nebo na jiná hodnocení, studie a posouzení dopadů, jež jsou pro období 2014–2020 předpokládány. Jejich odpovědi obsahují také různé odkazy na průběžná a pravidelná posuzování a trvalé monitorování dosahování obecných a konkrétních cílů a (společných) ukazatelů výstupů a výsledků. Některé členské státy (např. DE, FR a PL) rovněž zmínily stanovení hodnot cílů a milníků pro rok 2023.

Několik členských států konkrétně odkazovalo na správní předpisy, které by posílily spolehlivost údajů pro monitorování plnění cílů politiky v období 2014–2020, například povinné používání společných ukazatelů s výchozími hodnotami, milníky a záměry a jednotnými normami měření v rámci celé EU.

Belgie (BE)[18] odpověděla, že „monitorovací systém operačního programu „Wallonia-2020.EU“ je zaměřen na monitorování dosahování cílů a záměrů stanovených ukazatelů. Kromě toho byly definovány milníky za účelem monitorování pokroku výsledků, které povedou k dosažení cílů. Plán hodnocení programu Wallonia, který monitorovací výbor schválil dne 11. prosince 2015, předpokládá provádění hodnocení s cílem posoudit dosahování cílů dle os (zvláštní zaměření má být věnováno zaměstnanosti).“

Francie (FR)[19] uvedla, že „pro EFRR bude prováděno monitorování výstupů na úrovni projektů, zatímco monitorování výsledků se provádí na makro úrovni pro konkrétní cíle, kterých by mělo být dosaženo. Předpisy nestanovují monitorování ukazatelů výsledků na úrovni projektu. Pro ESF se provádí monitorování výstupů a výsledků na úrovni projektů.“

Z hlediska organizační struktury lze konečně uvést příklad Maďarska (HU)[20], kde existuje „pracovní skupina pro monitorování a hodnocení, která monitoruje ukazatele, politické indexy a horizontální požadavky stanovené v monitorovacím a informačním systému, a také ústřední monitorovací jednotka, která mimo jiné ve spolupráci s řídicími orgány jednou měsíčně monitoruje ukazatele výkonnosti.“

[16] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 124.
[17] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 254.
[18] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 132-133.
[19] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 245.
[20] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 283-284

Členské státy se vyjadřují k tomu, jak monitorovat pokrok při dosahování cílů a výsledků financování EU v krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé perspektivě.

2.3. OPATŘENÍ PŘIJATÁ V NÁVAZNOSTI NA DOPORUČENÍ ÚČETNÍHO DVORA ČLENSKÝM STÁTŮM

Členské státy téměř jednohlasně odpověděly, že zřídily systémy pro přijímání opatření v návaznosti na doporučení Účetního dvora formulovaná v jeho výročních a zvláštních zprávách. Některé členské státy vysvětlily, že doporučení Účetního dvora a Komise jsou monitorována příslušnými orgány pro správu fondů EU včetně certifikačních orgánů a auditních subjektů. Procesy přijímání následných opatření se však liší:

Dánsko (DK)[21] uvedlo ohledně EZFRV/EZZF, že „dánská agentura pro zemědělství a rybolov od roku 2012 systematicky přijímala opatření v návaznosti na všechna doporučení z auditů. Vedení je každé čtvrtletí informováno o vývoji a může přijímat vhodná opatření. Také příslušná oddělení dostávají pro informaci zprávy, zvláštní zprávy atd., i když neobsahují žádná konkrétní doporučení pro Dánsko."

DE, IE a LU podotkly, že doporučení Účetního dvora jsou plněna také prostřednictvím různých fór organizovaných Komisí na úrovni EU nebo během strukturovaných bilaterálních schůzek s Komisí. LU a SE uvedly, že zprávy Účetního dvora a související závěry Rady se řeší v pracovních skupinách Rady.

Portugalsko (PT)[22] odpovědělo, že „v současnosti vyvíjí informační systém. Ten bude obsahovat všechny informace o kontrolách a auditech souvisejících s fondy a jejich výsledcích. Tento systém se bude používat pro přijímání opatření navazujících na veškerá učiněná doporučení a k opravení všech zjištěných chyb".

Z hlediska průřezových návazných opatření na vnitrostátní úrovni uvedlo Německo (DE)[23], že „příslušné spolkové a regionální subjekty pravidelně projednávají nejčastější zdroje chyb a možná nápravná opatření. To zahrnuje též zřizování tematických spolkových a regionálních pracovních skupin pro zjištění Účetního dvora, jež jsou svou povahou systémová a nadregionální (např. odborná skupina auditního orgánu fondů ESI pro zadávání veřejných zakázek a státní podporu)".

A konečně Rakousko (AT)[24] uvedlo, že „ve výročních nebo zvláštních zprávách Účetního dvora nejsou v zásadě uváděna žádná konkrétní doporučení pro členské státy. Popisy zjištění obvykle zůstávají velmi obecné a často nejsou zaměřeny na konkrétní členský stát, dokonce ani na konkrétní program nebo projekt. To ztěžuje přijetí návazných opatření. Pro EFRR jsou v každém případě jednotlivým zjištěním stanoveným během auditů přiřazena vhodná návazná opatření".

Členské státy jsou odhodlány přijmout opatření v návaznosti na doporučení Účetního dvora, ale systémy a procesy související s těmito opatřeními jsou značně rozdílné.

3. ZÁVĚR

Komise je odhodlána pokračovat v úzké spolupráci s členskými státy na snížení míry chyb, zlepšeném finančním řízení a přidané hodnotě rozpočtu EU.

[21] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 215.
[22] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 386.
[23] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 255.
[24] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 126.

Členské státy ve svých odpovědích prokázaly, že jsou si vědomy hlavních příčin chyb a jsou odhodlány pokračovat v práci na zajištění účinně fungujících řídicích a kontrolních systémů. Členské státy řeší hlavní příčiny chyb využíváním různých možností zjednodušení a posílením svých možností prevence a nápravy, zejména na základě získaných poznatků, posílených informačních technologií, nástrojů pro vytěžování údajů (data mining) a metod řízení rizik. Členské státy provádějí v případě potřeby také akční plány, o nichž podávají pravidelně zprávy Komisi. Předběžné podmínky, zejména v oblastech zadávání veřejných zakázek a státní podpory, byly použity také pro preventivní opatření a zlepšování systémů pro programové období 2014–2020.

Odpovědi potvrzují, že členské státy používají víceletý cyklus kontroly a auditu a že nápravná opatření mohou být prováděna až do ukončení programového období. V souvislosti s tím Polsko[25] zdůraznilo, že „roční míra chyb vypočítaná Účetním dvorem by měla být zvažována v souvislosti s víceletou povahou intervencí EU (včetně čistých finančních oprav a zpětně získaných částek)“. Členské státy též vyjádřily názor, že se při přiměřených nákladech nelze vyhnout drobným chybám.

Členské státy jsou odhodlány zajistit provázanost mezi politickými prioritami EU souvisejícími s inteligentním a udržitelným růstem podporujícím začlenění a vnitrostátními prioritami. Jejich odpovědi ukazují, že zohledňují priority EU při určování vnitrostátních politických orientací, řízení vývoje a provádění vnitrostátních opatření, např. v souladu s doporučeními pro jednotlivé země.

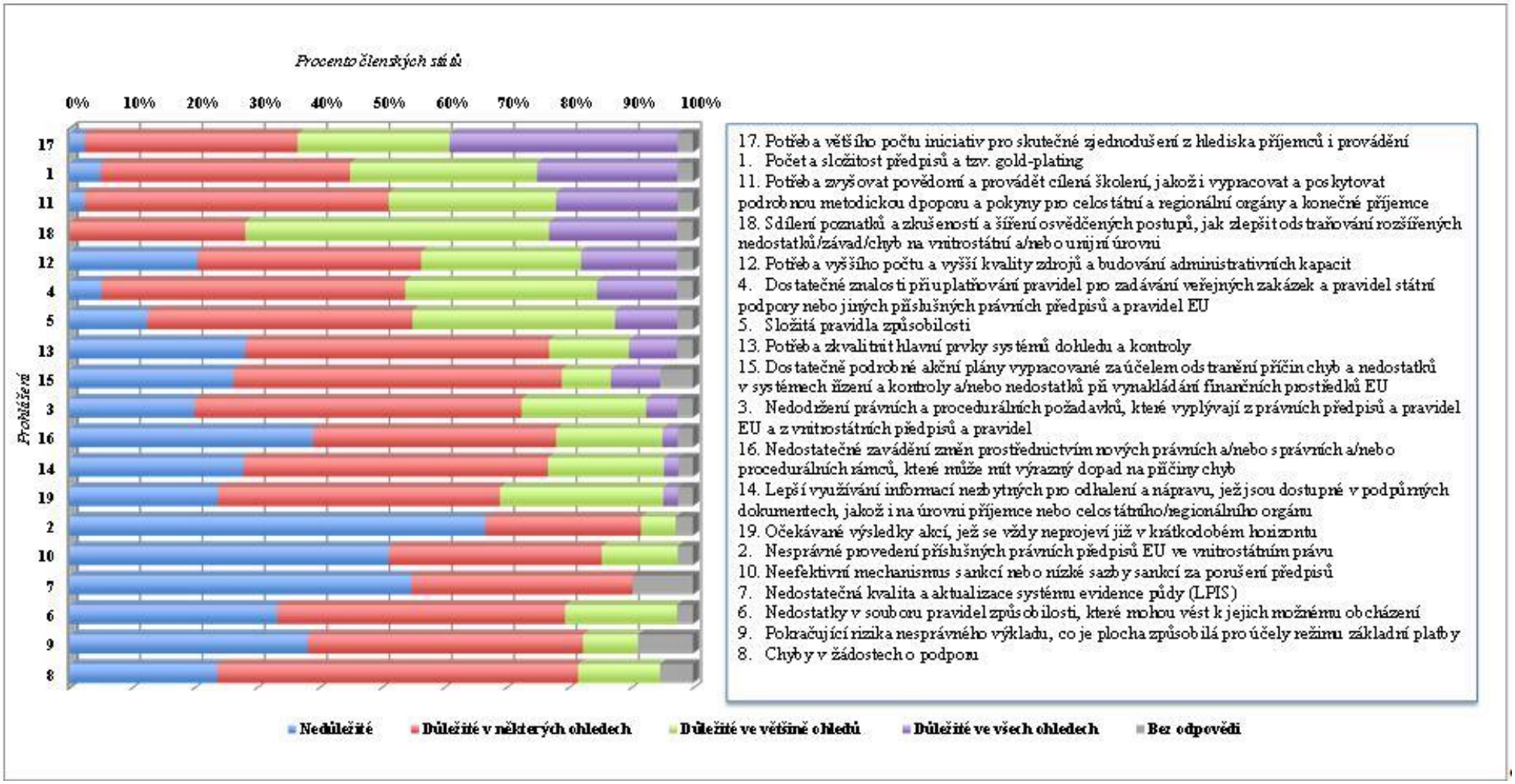
Odpovědi v tomto roce ukazují, že politické priority EU jsou propojeny s projekty financovanými EU především prostřednictvím výkonnostního rámce zakotveného v dohodách o partnerství a operačních programech dohodnutých mezi Komisí a členskými státy. Postoje členských států se mění směrem k zaměření na výsledky, neboť se snaží o zavedení rámce zastřešujících cílů (dopadů), konkrétních cílů (výsledků) a operačních cílů (výstupů) a vyhrazují na to zdroje. To zajišťuje, že programy a projekty EU mají dopad mnoha různými způsoby a na mnoha různých úrovních. Zajištění souladu v terminologii související s výkonností však zůstává výzvou. Zaměření na plnění rozpočtu EU by proto mělo pokračovat.

Na závěr lze konstatovat, že členské státy jsou odhodlány přijímat opatření navazující na doporučení Účetního dvora, ale že mezi systémy a procesy pro návazná opatření existují značné rozdíly.

[25] Pracovní dokument útvarů Komise, s. 469.

PŘÍLOHA I: SDRUŽENÉ VÝSLEDKY PRO VŠECHNY ČLENSKÉ STÁTY PRO SPOLEČNOU ZEMĚDĚLSKOU POLITIKU A HOSPODÁŘSKOU, SOCIÁLNÍ A ÚZEMNÍ SOUDRŽNOST

Graf 1 – Hlavní příčiny v hlavních výdajových oblastech EU utříděné podle odpovědi „<u>důležité ve všech ohledech</u>“

Graf 2 – Hlavní příčiny v hlavních výdajových oblastech EU utříděné podle odpovědi „<u>nedůležité</u>“

